

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Abay és Dr. Török Ügyvédi Iroda (fél címe 1, dr. Abayné dr. Török Mónikaügyvéd) és a Sárhegyi és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 2, dr. Bártfai Beatrix ügyvéd) által képviselt felperes neve (képviselője: Miniszter, **felperes címe**) felperesnek az A. Nicolaou & Associates L.L.C. (**alperesi képviselő címe**, Agathi Nicolau) által képviselt **I. rendű alperesi** Korlátolt Felelősségű Társaság (**I. rendű alperes címe**) I. r., a Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 3. dr. K.P. ügyvéd) által képviselt **R. S. L. (II. rendű alperes címe)** II. r. alperes ellen kötbér megfizetés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. július 9-én kelt - a 2014. július 16-án 31.G...../2013/120. számú végzésével kijavított - 31.G...../2013/118. számú részítélete ellen a felperes és az I. r. alperes által benyújtott fellebbezés, valamint a II. r. alperes részéről előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

A felperes fellebbezési perköltségét 2.000.000 (kettőmillió) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjban, az I. r. alperes fellebbezési perköltségét 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forintban, a II. r. alperes fellebbezési perköltségét 1.250.000 (egymillió-kettőszázötvenezer) forint lerótt csatlakozó fellebbezési illetékből és 2.000.000 (kettőmillió) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló összegben, a felperes által le nem rótt fellebbezési illeték összegét 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2009. évben írt ki pályázatot a közép-dunántúli régió közigazgatási területére I. kategóriába tartozó játékkaszinó alapítására és működtetésére vonatkozó koncessziós szerződés megkötésére. A pályázat határideje 2009. március 16-tól 2009. május 18-ig terjedt. A pályázat nyerteseként a felperes az egyedüli pályázóval, az I. r. alperessel koncessziós szerződést kötött, a szerződésből eredő fizetési kötelezettségek teljesítésére a kezességvállalási nyilatkozatban tett megkötésekkel készfizetői kezességet vállalt. A pályázati kiírás részletesen tartalmazta a pályázat feltételeit, az elbírálás szempontjait, a koncessziós szerződés bizonyos lényegi feltételeit, illetve a biztosíték nyújtás feltételeit.

A pályázati kiírás VII. fejezete a VII.2.1. pont o) alpontjában felmondási okként tartalmazta azt a körülményt, amennyiben a koncesszióba vevő, illetve a koncessziós társaság bármely illetékes hatóság, illetőleg a koncesszióba adó ellenőrzését meghíúsítja. Az azonnali hatályú felmondással kapcsolatos egyéb szabályok körében a VII.3. pont kötbérre vonatkozik. A 3.7. alpont szerint 900 millió forint a meghíúsulási kötbér arra az esetre, amennyiben a koncesszióba vevő a koncesszióköteles tevékenységet legkésőbb 2014. január 1-jén nem kezdi meg és a koncesszióba adó az ezzel összefüggésben neki biztosított felmondási jogát gyakorolja. A 3.8. pont szerint napi 2,47 millió forint késedelmi kötbérfizetéssel jár a játékkaszinó 2014. január 1-je utáni késedelmes

megnyitása azzal, amennyiben ezt a késedelmi kötbért a koncesszióba vevő megfizeti, addig a koncesszióba adó nem jogosult a felmondási jogát gyakorolni és meghíúsulási kötbért követelni. A pályázati kiírás 10. fejezete tartalmazza a pályázat kötelező tartalmi elemeire és mellékleteire vonatkozó ismertetést. A pályázathoz csatolni kellett azokat az okiratokat, melyek a pályázati kiírásban foglalt követelmények igazolásához kellenek, továbbá az egyéb lényeges információkat. A pályázati kiírás mellékletét képezte az egyetértést adó települési önkormányzatok listája, melyen 133 település szerepelt, köztük és

A felperes és az I. r. alperes 2009. október 9-én kötötte meg a koncessziós szerződést. A szerződés részletesen szabályozta a koncesszióköteles tevékenységet, a koncessziós társaság működésének feltételeit, a koncesszió időtartamát, a tevékenység gyakorlásának területét, rögzítette, hogy a tevékenység a pályázat kiírásához hozzájárulásukat adó, a mellékletben felsorolt települések egyikének közigazgatási területén gyakorolható. A szerződés korábbi tervezete helyszínként még-t jelölte meg. A szerződés rögzítette a koncessziós díjat, előírásokat tartalmazott a koncessziós társaság szervezetére, működésére. A tevékenységgel kapcsolatban a szerződés rögzítette, hogy a koncesszióköteles tevékenységet kiegészítő tevékenységeket legkésőbb 2014. január 1-től meg kell kezdeni és a koncesszió teljes - 20 éves - időtartama alatt folyamatosan folytatni. A szerződés 11. pontja tartalmazta a kapcsolódó vállalkozási tevékenységeket, a koncesszióba vevő vállalta, hogy az ún. projekt keretében törekszik a játékkaszinó működésének megvalósítására.

A projekt többek közt szálloda, apartmanhotel, koncertterem, konferenciaközpont, aquapark, akvárium, golfpálya, gyógyfürdő fejlesztését is magába foglalta. A 12.1. pont szerint a koncesszióba vevő fizetési kötelezettségei biztosítékként 2010. január 1-től a koncesszió teljes időtartamára megszakítás nélkül bankgaranciáról, óvadékról vagy készfizető kezességvállalásról gondoskodik. A 12.4. pont rendelkezik a készfizető kezességről, a 12.5. pont a kötbérről.

A 12.5.5. pont szerint amennyiben az I. r. alperes határidőben nem teljesíti a szerződés 14.3. pontjában meghatározott beszámolási kötelezettségét, köteles a késedelem minden napjára 2,47 millió forint késedelmi kötbért fizetni. A 14.3. pont szerint az I. r. alperes a szerződés hatályba lépését követően a koncesszió időtartamának megkezdéséig köteles félévente január 15-ig és július 15-ig írásban beszámolni a koncesszióba adó felperesnek a projekt megvalósításának állásáról az előző időszak előrelépéseiről. A szerződés 15. pontja tartalmaz a szerződés megszűnésére vonatkozó rendelkezéseket, így a 15.1.1.3. pont rögzíti az azonnali hatályú felmondás lehetőségét, a 15.2. pont annak eseteit.

A 15.2.1. pont szerint a felperes azonnali hatállyal jogosult a szerződést felmondani, ha az I. r. alperes nem igazolja 2011. január 1-ig, hogy a koncessziós társaság rendelkezik a szerződés 9.3. pontja szerinti koncesszióköteles és kiegészítő tevékenységek folytatására alkalmas ingatlan jogszerű birtoklásával, a szükséges felépítmény ráépítési jogával az ott meghatározott időtartamra, vagy az igazolás megtörténtét követően az I. r. alperes ezen joga megszűnik. Azonnali hatályú felmondásra jogosítja felperest, ha az I. r. alperes nem gondoskodik a szerződés szerinti készfizető kezesség biztosításáról. Az azonnali hatályú felmondás a szerződést a másik féllel való közlés időpontjában szünteti meg. Az értesítésekre vonatkozó rendelkezések a 17. pontban azt tartalmazzák, hogy a szerződéssel kapcsolatos valamennyi értesítés kérés, követelés, kommunikáció kizárólag írásban és akkor érvényes, ha személyesen a kézbesítés megtörténtét tanúsító módon tértivevényes levél vagy futárszolgálat útján került elküldésre. Az értesítés levél esetében akkor tekinthető megérkezettnek, ha személyesen átadták, vagy a tértivevényen feltüntetett kézbesítési napon, a levelet pontosan, a koncesszióba vevő képviselőjének mindenkor hivatalos címére, illetve a bejegyzett székhelyre címezték. A szerződés 17.2. pontja szerint nem értelmezhető joglemondásként, ha a koncesszióba adó bármely, a szerződésen alapuló jogát, felhatalmazását nem,

vagy csak késedelmesen gyakorolja, nem értelmezhető joglemondásként a koncesszióba vevő és a koncesszióba adó közti egyeztetés sem. A 17.4.1. pont rögzíti, a szerződés bármely módosítása, kiegészítése kizárólag írásban érvényes, a szerződésből eredő jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges jognyilatkozatok csak írásban érvényesek.

A szerződés I. számú melléklete tartalmazta a játékkaszinó lehetséges helyszínei felsorolását, a 133 település között 107. sorszámon, 113. sorszámmal szerepelt.

A szerződés II. számú melléklete rögzítette, hogy a koncesszióba vevő részvényese 75%-os tulajdoni aránnyal a Ltd., 25%-kal az A. C. C. A.S.

A III. számú melléklet az üzleti terv releváns kivonata volt.

A szerződést a felperes nevében dr. **O. P.**miniszter, az I. rendű alperes képviselőjében **P. D. B.** ügyvezető írta alá, aki ekkor, illetve 2009. március 11-től 2011. február 11-ig az I. r. alperes önálló cégjegyzésre jogosult képviselője volt.

A II. r. alperes 2009. november 12-én tett írásbeli kezességvállaló nyilatkozatot, mely szerint a kezességvállalás az I. r. alperes, mint társaság koncessziós szerződésben meghatározott, „nem vitatott és a társaság által nem teljesített” fizetési kötelezettségeire vonatkozóan érvényes a 2010. január 1. és 2011. március 31-e közötti időszakra, legfeljebb 936 millió forint erejéig. A kezességvállalás a társaságnak, illetve a kezesnek másolatban megküldött írásbeli felszólítás esetében volt érvényesíthető, amely felszólítás meghatározza a társaság által nem teljesített fizetési kötelezettséget és 30 napot biztosít annak teljesítésére.

Az I. r. alperes akkori jogi képviselője dr. **B. K.** ügyvéd a felperesnek 2010. november 19-én küldte meg a kezesi nyilatkozatot, kérte a biztosítéknyújtási kötelezettséget teljesítettnek tekinteni. A kezes személyével szemben kifogás nem merült fel, erről aminisztérium - **Á. Cs.** főosztályvezető révén - 2009. december 9-én kelt levelében értesítette az I. r. alperes nevében eljáró dr. **B. K.** ügyvédet, aki egyebekben a koncessziós szerződés előkészítése során is eljár, s kezdeményezte a ...-i ingatlanokkal kapcsolatban felmerült problémákra figyelemmel az ingatlanokkal kapcsolatos igazolási határidő 2011. július 1-jében történő meghatározását. A felperes ragaszkodott a 2011. január 1-jei határidőhöz, de az eredetileg tervezett helyett a szerződés 5. pontja nem a ...-i helyszínt, hanem az I. számú mellékletben felsorolt települések egyikének közigazgatási területét jelölte meg a tevékenység gyakorlására.

Az I. r. alperes ügyvezetője **P. D. B.** a koncessziós szerződésben előírtak időarányos teljesítése tárgyában 2010. január 25-én írt levelet a felperesminiszteréhez, melyben rögzítette, hogy a koncessziós társaság megalapítása, a törzstőke befizetése, a készfizető kezesi nyilatkozat benyújtása megtörtént, közölte a koncessziós társaság nevét, székhelyét, kérte mindezek igazolását. Dr. **O. P.**miniszter 2010. március 5-én válaszában rögzítette, hogy ezen szerződéses kötelezettségekkel kapcsolatban nem merült fel kifogás.

Az I. r. alperes többségi tulajdonosa a Ltd. képviselője **G. G.** 2010. február 26-án angol nyelvű levélben fordult a felperesminiszteréhez a koncessziós szerződés tárgyában, hivatkozva ai Közgyűlés/2009. (XI.3.) számú határozatára, amellyel hatályon kívül helyezték a területükön kaszinó megvalósításának támogatására vonatkozó határozatukat. Csatolta ai Közgyűlés elnöke 2010. január 4-i levelét, amelyben felhívta a megye 28 települését korábbi hozzájáruló nyilatkozataik visszavonására. **G. G.** közölte, a ...-i helyszínnel kapcsolatos problémák miatt a székesfehérvári helyszínre vonatkozó tárgyalásokat folytatnak. Ai Közgyűlés határozatával kapcsolatos intézkedés megtételét kérte, illetve a határidő meghosszabbítását 2011. június 1-jéig.

A felperesminisztere 2010. március 8-án I. rendű alpereshez - ezen levélre reagálva - levelet küldött, felhívva figyelmét a koncessziós szerződés alanyainak személyére, az I. r. alperesre, utalt az értesítés szerződésben szabályozott rendjére, továbbá mellékelte a Polgármesteri Hivatala Jegyzőjének küldött levelét.

2010. július 26-án a Ltd. részéről **F. H. L.** írásban fordult dr. **M. Gy.** miniszterhez, találkozót kérve a projekt bemutatása érdekében.

A felperes a 2010. október 29-én kelt, dr. **M. Gy.** miniszter által aláírt, I. r. alperesnek küldött levelében a 2009. október 9-i szerződés 14.3. és 12.5.5 pontjaira hivatkozva a 2010. január 15-én és 2010. július 15-én esedékes beszámolók benyújtása elmulasztása miatt 251, illetve további 99 nap késedelem miatt 2010. október 22-ig,5 millió forint késedelmi kötbér átutalására szólította fel, megjelölve a számlaszámot, illetve az „elvárt közlemény” szövegrészt. A levelet az I. r. alperes 2010. november 9-én átvette, arra 2010. december 14-én magyar nyelven, ezt megelőzően 2010. november 29-én angolul is válaszolt. Az I. r. alperes jelezte, hogy a felszólító levél címzettjeként megjelölt **J. B.** nem ügyvezetője az I. r. alperesnek, arra is hivatkozott, nincs beszámolási kötelezettsége a ...-i terület kapcsán. Hivatkozott azon tényre, hogy a felperes nevében a koncessziós szerződést aláíróminiszter utasította az Zrt.-t a felperes és **J. B.** között 2008. július 30-án létrejött ingatlan csereszerződés megtámadására, noha a csereszerződés tette volna lehetővé a projekt részére a ...-i területek átadását. Az I. r. alperes kifejtette, a szerződés szerint csak a koncessziós pályázatban meghatározott projekt megvalósulásáról köteles beszámolni, de nincs ilyen kötelezettsége további alternatív területek kapcsán melyek számításba vehetők lehetnének. Nem köteles a játékkaszinót a ...-i projekt keretében megvalósítani és 2011. január 1-jétől kell rendelkeznie a kaszinó megvalósítására alkalmas ingatlannal. A szerződés 14.3. pontja szerinti beszámolási kötelezettség csak a ...-i helyszín esetében kell teljesítenie. Kérte a 2010. december 10-i levelében a koncessziós szerződés 9.3. pontjában meghatározott 2011. január 1-jei határidőnek a meghosszabbítását, az ingatlan csereszerződésre vonatkozó per jogerős lezárását követő 12 hónappal.

2010. december 21-én kelt levelében az I. rendű alperes bejelentette a felperesnek a koncessziós szerződés 9.3. pontjára hivatkozással, hogy a ...-i ingatlanok helyszínén kívánja megvalósítani a kaszinó beruházást, csatolta ezzel kapcsolatos dokumentumokat.

A felperes képviselőjében dr. **M. Gy.** miniszter 2011. január 7-én a 2010. január 15-i és 2010. július 15-i beszámolási kötelezettség elmulasztása miatt további 77 nap késedelmet megjelölve 380.380.000 forint összegű további késedelmi kötbér megfizetésére szólította fel az I. r. alperest. Ezt követően 2011. január 10-én pedig a koncessziós szerződést felmondta és 900 millió forint meghíúsulási kötbér fizetésére szólította fel az I. r. alperest, aki a felmondást 2011. január 12-én vette kézhez. A felmondást, illetve a tartozását is vitatta.

A felperes a 2011. január 7. napján jogi képviselője útján a II. r. alperest, mint készfizető kezest felhívta 864.500.000, illetve 380,380.000 forint késedelmi kötbér és ennek kamatai megfizetésére, utalva az I. r. alperes tartozására, csatolva leveléhez az I. rendű alperes részére küldött felszólítását. A felperes 2011. január 10-i kelettel 900 millió forint meghíúsulási kötbér fizetésére is felhívta a II. r. alperest, 2011. február 10-i határidővel. A felszólító leveleket 2011. január 13-án vette át a II. r. alperes.

Az I. r. alperes a felperes felmondásának 2011. január 12-i átvétele előtt, 2011. január 11-i levelében a koncessziós szerződés 14.3. pontjára hivatkozással tájékoztatást adott a felperesnek a beszámolási kötelezettsége körében, mely levélre válaszként a felperes 2011. január 18-án rögzítette, hogy a koncessziós szerződés már 2010. január 10-én felmondásra került, utalt arra is, a beszámoló egyébként nem felel meg a koncessziós szerződés 14.3. pontjában foglaltaknak. Az I. r. alperes

2011. január 28-án kelt, illetve 2011. február 3-i keltű leveleiben vitatta tartozását, illetve a felmondás jogszerűségét, s a felperesnek a szerződés egyes rendelkezéseivel kapcsolatos álláspontját is.

A Fejér Megyei Bíróság a felperesnek **J. B.** alperessel szemben szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perében a 25.P..../2009/269. számú ítéletével megállapította, hogy a felek közt az ítéletben megjelölt ingatlanokra megkötött és 2008. december 11-én módosított csereszerződés érvénytelen.

A Fővárosi Ítélető tábla a 17.Pf..../2012/10. számú, 2012. június 13-án kelt ítéletével a FEjér Megyei Bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Kúria a 2012. november 13-án kelt Pfv.VI..../2012/6. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, a támadott csereszerződéssel a felperes **J. B.** alperes tulajdonába adta volna a szerződés szerinti ...-i ingatlanokat, cserébe-i, illetve ...-i ingatlanokat kapott volna. A felek tulajdonjoga nem került átvezetésre az ingatlan-nyilvántartásban. A felperes egyebek mellett feltűnő értékaránytalanságra, téves feltevésre hivatkozva indított pert, **J. B.** alperes pedig a peres eljárás során a csereszerződéstől való elállásra hivatkozott. Ebben a perben **J. B.** alperes, aki részese volt a jelen perbeli projektet megvalósítani kívánó befektetői csoportnak, lényegileg a beruházás helyszínét kívánta volna biztosítani az ingatlan csereszerződéssel.

A felperes jogi képviselője útján 2011. március 7-én napján mind az I., mind a II. r. alpereshez írt levelében tájékoztatást küldött, hogy mivel korábbi felszólításai eredménytelenek maradtak, bírósághoz fordult. Az I. r. alperessel közölte, hogy amennyiben a követeléseit teljesíti, úgy a keresettől eláll. Az I. r. alperes 2011. március 30-i válaszlevelében továbbra is vitatta a felperes követelését, s 2011. március 30-án a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz a koncessziós szerződés azonnali hatályú felmondása jogellenessége megállapítása iránt keresetlevelet nyújtott be.

A II. rendű alperes 2011. május 4-én kelt iratában vitatta a fizetési kötelezettségét, mert az I. rendű alperes tájékoztatása szerint valamennyi fizetési felszólítást az I. r. alperes vitatott és a felmondás jogellenessége megállapítása iránt bírósághoz fordult.

A 2010. évi kormányváltást követően a perbeli beruházás megvalósításával kapcsolatban a kormányzat szándéka megváltozott, a „kiemelt beruházási státusz” visszavonásra került.

A felperes benyújtott kereseti kérelmében 900.000.000 forint meghiúsulási kötbér és 1.244.880.000 forint késedelmi kötbér és ennek kamatai tekintetében kérte I. r. alperes marasztalását, a II. r. alperest egyetemlegesen 936 millió forint tőke erejéig a Ptk. 246.§, 272. §, 273.§, 274.§ és 277.§-ára hivatkozva. Az elsőfokú bíróság elkülönítette a késedelmi és a meghiúsulási kötbér iránti igényt, a felperes 864.500.000 forint után 2010. október 23-tól, 380.380.000 forint után pedig 2011. január 8-tól a kifizetésig kért a Ptk. 301/A.§-a szerinti késedelmi kamatot.

Kiemelten hivatkozott a koncessziós szerződés 14.3. pontjára, azzal, I. r. alperes beszámolási kötelezettségének nem tett eleget, a szerződés 12.5.5 pontja szerint napi 2,47 millió forint kötbért köteles fizetni. Félévente, január 15-ig és július 15-ig volt köteles beszámolni. Az I. r. alperes csak a 2011. január 11-i levelében adott tájékoztatást a koncessziós szerződés 14.3. pontjára hivatkozva, de ez sem felelt meg ezen szerződési pont követelményeinek.

Utalva a koncessziós szerződés 17.1.2. és 17.5. pontjaira, előadta, kizárólag az I. r. alperes tehetett nyilatkozatot a szerződés teljesítésével kapcsolatban, ezért nem joghatályosak a többségi tulajdonos, a Ltd. nyilatkozatai. Összességében a 2010. január 15. és július 15-i beszámoló elmulasztása

miatt 2010. október 22-ig 251, illetve 99 nap késedelem merült fel, 2010. október 23. és 2011. január 7. között 77-77 nap, így 2010. október 22-ig 864.500.000 forint, majd ezt követően 2011. január 7-ig 380.380.000 forint késedelmi kötbér követelése keletkezett. A felperes hivatkozott arra, a projekt nem csak a ...-i helyszínre vonatkozott, a projekt a kaszinó mellett szálloda, koncertterem, konferenciaközpont és egyéb beruházást is magában foglal. Nemcsak-n, hanem beruházásra alkalmas más helyszíneken is megvalósítható volt, a beszámolási, tájékoztatási kötelezettség, a 14.3. pont a teljes projekt megvalósulására vonatkozott akkor is, ha az nem-n, hanem máshol valósul meg. A II. r. alperes készfizető kezessége kapcsán a 2009. november 12-i nyilatkozatra hivatkozott akként, hogy a követelése jogszerű vitatása a jelen per kimenetelétől függ, az I. r. alperes a szerződés felmondása alapján teljesíteni köteles, amennyiben a jelen perben a felperesi követelés alapos, úgy az a II. r. alperessel kapcsolatban nem vitatottnak minősül. Utalt a 2011. március 7-i levélben a társaság tartozásainak rögzítésére, s arra, a II. r. alperes az I. r. alperes 2011. március 31-ig keletkező fizetési kötelezettségének teljesítéséért vállalt készfizető kezességet. Ettől elkülönül a követelés érvényesítése, melyre az elévülési idő vonatkozik.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte, hivatkozva a koncessziós szerződés 11.1., 12.5.5. és 14.3. pontjára. Álláspontja szerint a pályázaton nyertes,-n megvalósítandó beruházással kapcsolatban volt beszámolási kötelezettsége, annak konkrét formája nem volt meghatározva. Alternatív helyszínt 2011. január 1-ig megjelölhetett, így a 2010. január 15-i és július 15-i időpont elmulasztása sem áll fenn. A koncessziós pályázat a kaszinóra vonatkozott. Utalt azon tényre, hogy felperes megtámadta a **J. B.**-mal 2008. július 30-án kötött ingatlancsere-szerződést, mely a projekt megvalósítását biztosította volna. Korábban a beszámolókkal kapcsolatban felszólításokat nem kapott, egyebekben a beszámoló teljesítését jelentette a 2010. január 25-i **P. D. B.** és a 2010. február 26-án **G. G.** által írt levél, illetve dr. **O. P.** 2010. március 5-i válaszlevele ezt vissza is igazolta. Utalt a többségi tulajdonos 2010. július 26-i levelére, a kötbérkövetelés elutasítása mellett annak eltúlzottságára is, másodlagosan kérte a kötbér mérséklését. Utalt a felek közti gyakorlatra, a többségi tulajdonos közreműködésére.

A II. r. alperes a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. A per megszüntetése kapcsán idő előttiségre, a Pp. 130.§ (1) bekezdés f) pontjára és a Pp. 157.§ a) pontjára hivatkozott, kezessége korlátozott voltára. A Ptk. 4.§ (4) bekezdése és 5.§-a felhívása mellett utalt a felperes saját felróható magatartására, illetve hogy felperesnek tudomása volt a projekt állásáról, tulajdonképpen azt már nem támogatta. Másodlagosan maga is kérte a kötbér mérséklését, utalt a megindult büntetőeljárásra, jelentős számú tanú meghallgatását kérte.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során meghallgatta dr. **O. P.** voltminisztert és **H. E.** osztályvezetőt, egyebekben a további indítványozott tanúk meghallgatását mint szükségtelent mellőzte, utalva arra, alperesek a tanúk meghallgatását lényegileg annak bizonyítására kérték, hogy a 2010. évi kormányváltás után az új kormány a beruházást már nem támogatta, azt kifejezetten ellenezte.

A Fővárosi Törvényszék a 2014. július 9-én kelt - a 120. sorszámú végzésével kijavított - 31.G...../2013/118. számú részítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 88.179.000 forintot, ezen összegből 69.160.000 forint után 2010. november 10-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű kamatát, míg 2013. július 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű kamatát, 19.019.000 forint után pedig 2011. január 13-tól június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű kamatát, míg 2013. július 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján

érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt kamatát. Ezt meghaladóan a késedelmi kötbér megfizetése iránt előterjesztett kereseti kérelmet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a médiahírekre, illetve a perbeli nyilatkozatokra figyelemmel köztudomásúnak ítélte, hogy a perbeli beruházás a 2010-es kormányváltást megelőzően támogatott, míg ezt követően ellenzett volt, ezen körülményt azonban nem ítélte lényegesnek, azt vizsgálta, hogy az I. r. alperes a szerződéses kötelezettségeit teljesítette-e vagy a szerződést neki felróhatóan megszegte-e. A késedelmi kötbér érvényesítés jogszerűsítése jogkérdés.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, a II. r. alperes permegszüntetési kérelme nem megalapozott, időelőttiségről nincs szó, a II. r. alperessel, mint készfizető kezessel szemben a követelés akkor érvényesíthető, amennyiben az I. r. alperessel szembeni követelés megalapozott, az érvényesíthetőség esetleges hiánya nem jelenti a követelés időelőttiségét.

Az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 246.§, 247.§-a, illetve 207.§ (1) bekezdése, valamint a koncessziós szerződés 14.3. pontja kiemelésével rámutatott, az I. r. alperesnek a koncessziós szerződés 17. pontja értelmében írásbeli beszámolási kötelezettsége volt, ehhez külön felperesi felszólítás nem kellett, a félévente esedékes írásbeli beszámoló határideje minden év január 15. és július 15. napja volt. Közömbös volt, hogy az I. r. alperesen kívül bárki más, vagy az I. r. alperes, de nem írásban, milyen tájékoztatásokat nyújtott a felperes felé, így közömbös az alperesi befektetői kör levelezése, illetve szóbeli tárgyalás kezdeményezése is. Az I. r. alperes akkor teljesítette volna szerződés szerinti beszámolási kötelezettségét, ha a koncessziós szerződésben írt időpontokig írásban nyilatkozik akár arról, hogy megítélése szerint semmilyen előrelépés nem történt. Egyedül az I. r. alperes nevében 2010. január 25-én **P. D. B.** által írt és dr. **O. P.**miniszterhez címzett levél tekintendő értékelhető nyilatkozatnak, azonban tartalma szerint nem tekinthető a koncessziós szerződés 14.3. pontjában írt beszámolási kötelezettség teljesítésének. A levél a koncessziós társaság megalapítására, készfizető kezesség vállalására vonatkozott, annak célja formailag nem a beszámolási kötelezettség teljesítése volt, erre nem is utalt, nem az arra irányadó határidőkben történt, a koncessziós szerződés konkrét más pontjaira vonatkozott és azok teljesítésének felperes általi visszaigazolását kérte, a projektekre nem tartalmazott konkrét adatokat.

Az elsőfokú bíróság utalt a pályázati kiírás és a koncessziós szerződés eltérésére, a felek nem a pályázatban megjelölt ...-i helyszínre kötöttek szerződést, de annak hatályba lépésétől kezdve kötbérrel biztosított beszámolási kötelezettsége volt az I. r. alperesnek, aki azonban nem teljesítette a 14.3. pont szerinti kötelezettségét, felróhatósága megállapítható volt, így a koncessziós szerződés 12.5.5. pontja alapján köteles késedelmi kötbért fizetni. Ebben a körben utalt arra is, dr. **O. P.** válaszlevele csupán a 2010. január 25-i levélben megjelöltekkel kapcsolatos visszaigazolást tartalmaz, nem értékelhető az I. r. alperes beszámolási kötelezettsége teljesítésére vonatkozó elismerésnek. A felperes nem mondott le az érvényesíthető kötbérigényről.

A kötbér mérséklés körében az elsőfokú bíróság utalt arra, a felperesnek a projekt tényleges ellenőrzésére alperes beszámolási kötelezettsége teljesítésén túl rengeteg más lehetősége is volt. Az I. r. alperesnek a projekt további elemeinek megvalósítására számon kérhető, egyértelmű kötelezettsége nem volt. A mérséklés indokolt, egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés kapcsán jelentős kár nem keletkezett, illetve a felperest ténylegesen nem érte kár, illetve az legfeljebb a beruházás elmaradásával összefüggésben keletkezhett, ez azonban a meghíúsulási kötbér körébe tartozó kérdés. Olyan érdemi lépések sem igen történtek, amelyekről beszámolni kellett volna, így az inkább formális lett volna, azaz a szerződésszegés csekély súlyú volt. A kikötött kötbér közel azonos volt az egyévi koncessziós díjat majdnem elérő meghíúsulási kötbér 365-öd részével, azaz eltűzött, így annak mérséklése indokolt. A kikötött kötbér aránytalan, ezért annak egytized részére, napi 247.000 forintra mérsékelte a kötbért, azzal, ennél lényegesen kisebb összeg nem lett volna alkalmas a beszámolási kötelezettség teljesítésének ösztönzésére.

Az elsőfokú bíróság a kisebb súlyú, nem főszolgáltatásra vonatkozó szerződésszegésre és a 2010. január 15-től 2011. január 7-ig fennállt késedelemre tekintettel 357 nappal és napi 247.000 forinttal

számolva, összesen 88.179.000 forint tőkeösszegben marasztalta az I. r. alperest, ezt meghaladóan a felperes igényét elutasította. A régi Ptk. 298.§ b) pontja és 301/A.§-a figyelembevételével a 2010. október 22-ig terjedő időszakra 69.160.000 forint vonatkozásában a 2010. október 29-i keltű és az I. r. alperes által 2010. november 9-én átvett felszólító levél alapján 2010. november 10-től, míg a további 19.019.000 forintra vonatkozóan a 2011. január 7-i keltű, I. r. alperes által 2011. január 12-én átvett felszólító levél alapján 2011. január 13-tól állapított meg késedelmi kamatot. A régi Ptk. 272. § (1) és (2) bekezdése, a 273.§ (1), (2), (3) bekezdése és 274.§ (1) és (2) bekezdése, valamint a régi Ptk. 200.§ (1) bekezdése felhívása mellett utalt arra, nem volt érvényesíthető a II. r. alperes kezési felelőssége az I. r. alperes által vitatott követelés vonatkozásában és nem teljesült a megfelelő tartalmú fizetési felszólítás sem, ami a kezesség érvényesíthetőségének feltétele volt. Az előírt eljárási rendet a felperes nem tartotta meg, a 30 napos fizetési határidő megjelölése nélküli 2010. október 29-ei és 2011. január 7-i levelei formailag nem megfelelőek, a 2011. március 7-i pedig a már megindított pertől való elállást helyezte csupán kilátásba.

Az elsőfokú bíróság megállapította, az I. r. alperes által vitatott követelés és az előírt eljárási rend be nem tartása miatt a II. r. alperessel kapcsolatban a kereset elutasítása indokolt. A perköltségek tárgyában rögzítette, hogy arról a teljes eljárást befejező határozatában dönt. A bejelentett eljárási kifogásokkal kapcsolatban kifejtette álláspontját, azoknak részben helyt adva, részben azokat elutasítva. Utalt a beavatkozási kérelem külön végzéssel történő elutasítására, az ügy kiemelt jellegére figyelemmel részítélet hozatala iránti kötelezettségére, további tanúk meghallgatásának indokolt mellőzésére.

A részítélet ellen a felperes és az I. r. alperes fellebbezett, a II. r. alperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

A felperes kérte a részítélet kereseti kérelme szerint megváltoztatását, valamint a kormányok támogatásával, illetve ellenzésével kapcsolatos indokolás mellőzését. Az I. r. alperesi késedelem kapcsán fenntartotta korábbi álláspontját, azzal, egyes fél évekre külön-külön állt fenn I. r. alperes beszámolási kötelezettsége, amit külön-külön kellett teljesítenie, így az I. r. alperes két különböző időszakra mulasztotta el a beszámoló elkészítését, a 2010. január 15-i beszámolási kötelezettsége kapcsán 2011. január 7-ig 357 nap, a 2010. július 15-i kapcsán pedig 2011. január 7-ig 176 nap késedelembe volt. A késedelmi kamatfizetéssel kapcsolatosan is fenntartotta álláspontját, a beszámolási kötelezettség elmulasztását követő napon már az I. r. alperes késedelme fennállt, így kamatfizetési kötelezettsége is. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy egyéb lehetősége is volt a projekt ellenőrzésére, az I. r. alperes nem volt köteles a turisztikai beruházást megvalósítani, azonban a felperesnek kiemelt érdeke fűződött ehhez, annak munkahelyteremtési és gazdasági hatása miatt. Megalapozatlan és ellentmondásos az ítélet a kötbér mérséklése vonatkozásában, a kötbér érvényesítésnek nem feltétele a kár bekövetkezése, a kötbér mérséklésének nem volt helye. Tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság a II. r. alperes 2009. november 12-i nyilatkozatát, a jogszerűtlenül vitatott felperesi követelés megfizetésétől a készfizető kezes II. r. alperes nem mentesülhet. A készfizető kezességre vonatkozó jogszabályt a nyilatkozat kifejezetten tartalmazta, a 30 napos fizetési határidőt biztosította az I. r. alperesnek, az erre vonatkozó felszólítást másolatban megküldte a II. r. alperesnek a 2011. március 7-i keltű irattal. A II. r. alperessel ugyancsak 30 napos fizetési határidőt közölt. Utalt arra is, az elsőfokú bíróság megállapításai részben nem kellően megalapozottak, ugyanakkor a részítélet nem kellően indokolt, részben a bizonyítékok téves értékelésén alapult.

A felperes az I. r. alperes fellebbezésével és a II. r. alperes csatlakozó fellebbezésével kapcsolatban fellebbezési ellenkérelmében előadta, az elsőfokú eljárás szabályosan zajlott, a felperesi fellebbezésben foglaltakon kívül az elsőfokú bíróság nagyrészt helyes következtetéseket vont le.

Lényeges eljárási szabálysértés nem történt, a II. r. alperes eljárási kifogásai az eljárás elhúzására irányultak. A felek eljárási jogai nem sérültek, az érdemi döntésre releváns kihatású eljárási szabálysértés nem történt. A bíróságnak jogkérdésről kellett döntenie, további tanúk meghallgatása szükségtelen volt. Az I. r. alperes fellebbezése ellentmondásos, részben arra hivatkozik, hogy nem volt beszámolási kötelezettsége, majd arra, hogy azt teljesítette. A koncessziós szerződést az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte, a projekt nem köthetőhoz, a beszámolás a projekt helyszínének rögzítésétől függetlenül kötelezettsége volt az I. r. alperesnek. Az I. r. alperes többségi tulajdonosa részéről kért egyeztetés is a projektben történő előrelépésekről való beszámolót szolgálta volna. Az I. r. alperes azon állítása, hogy nem volt miről beszámolni, ellentétes az I. r. alperes tulajdonosa által a Washingtoni Választott Bíróság előtt indított eljárása során előadottakkal. Utalt arra, a médiában napvilágot látottak nem köztudomású tények, azok véleménynyilvánításként értékelhetők. Felperes nem volt rosszhiszemű, alperesek összemossák a Ltd. és az I. r. alperes nyilatkozatait, cselekményeit. Ebben a körben a felperes hivatkozott a 2010. március 8-i, 2010. december 10-i és 2011. január 27-i leveleire. A készfizető kezes személyével kapcsolatban aggályok nem merültek fel, a 2010. március 5-i levél ezt erősítette meg, de nem vonatkozott az I. r. alperes beszámolási kötelezettségére. Téves azon megállapítás, hogy felperesnek rengeteg más lehetősége is volt az ellenőrzésre. A turisztikai beruházás megvalósítása nem volt I. r. alperes kötelezettsége, de a kaszinó önmagában nem volt kiemelt érdeke felperesnek. A projekt megvalósítását ezért a beszámolási kötelezettség előírása ösztönözte és az átlátható ellenőrzést segítette, nem feltétele a kötbér érvényesítésnek a kár. Dr. O. P. vallomását kell figyelembe venni a kötbér mérséklés mellőzése körében is.

A felperes a másodfokú eljárás során előterjesztett előkészítő iratában - fenntartva a fellebbezésében írtakat, illetve ellenkérelmét - indokait a késedelmi kötbér körében kiegészítette. Utalt arra, a bíróság a felek szerződéses szándékát, akaratát csak kivételes esetben írhatja felül a kötbér mérséklésével, de jelen ügyben az nem volt indokolt. A felek lényegesnek minősítették a beszámolási kötelezettséget, ezért ehhez aránylott a kötbérösszeg. A turisztikai beruházás nélkül önmagában a kaszinó megvalósítása nem volt kiemelt érdeke a felperesnek. A szerződéskötéskor is lehetett azzal számolni, hogy a projekt előrehaladásának ellenőrzésére a felperesnek sok más lehetősége lesz, mégis rögzítették a felek a napi 2,47 millió forint összegű késedelmi kötbért. A megvalósítani tervezett beruházás munkahelyteremtési, turisztikai, gazdaságot fellendítő hatása folytán volt jelentős. Az információk nyilvánvalóan érintették az adó-, járulékbévételek tervezettségét, melyek bizonytalansága a költségvetésre is kihat, ténylegesen kárt okozhat, nemcsak a koncessziós díj bevételről van szó, hanem mindazon bevételekről, melyek a beruházás megvalósítása kezdetétől befolyhattak volna a költségvetésbe, egyébként ha kár nem származott, akkor is követelhető a kötbér. A napi 2,47 millió forint kötbér sem volt elég motiváció az I. r. alperes felé. Irreális volt a kötbérmérséklés, a biztosítéki funkciót nem tölti be az elsőfokú bíróság által alkalmazott mérték.

Az I. r. alperes a részítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen az eljárás szabálytalanságára figyelemmel, másodlagosan a bizonyítási eljárás nagyterjedelmű megismétlése, kiegészítése szükségességére figyelemmel az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte, harmadlagosan a részítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, negyedlegesen a késedelmi kötbér mérséklését, azzal, hogy a 2010. január 16. és 25., illetve 2010. július 16. és 25. közti időszakra, összesen 20 napra legyen korlátozva és az elsőfokú bíróság által mérsékelt mértékhez képest is tovább mérsékelve. A késedelmi kamatot a jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékében kérte megállapítani. Kérte a felperes perköltségben marasztalását.

Előadta, az I. r. alperes a nyertes pályázatban a projekt keretében megvalósuló, településre

tervezett kaszinó üzleti tervét mutatta be, a kezességi szerződés megfelelt a koncessziós szerződésnek, melynek aláírását követően a felperes és az alperesi befektetői csoport képviselői a projekt megvalósítására vonatkozóan több személyes találkozót tartottak, az I. r. alperes írásban is adott tájékoztatást. Felperes célja a 2010-es kormányváltást követően a projekt ellehetetlenítése volt, a kormányváltást követően a projekt „kiemelt beruházás” státusza megvonásra került, dr. **M. Gy.** miniszter az I. r. alperesnek fizetési felszólításokat küldött, majd felmondta a koncessziós szerződést.

Az I. r. alperes az elsőfokú ítélet ismertetése után előadta, a koncessziós szerződés 14.3. pontját az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte, annak tárgya a projekt volt, ebben a körben I. r. alperes tanúbizonyítást indítványozott, melyet az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzött. A 14.3. pont szerinti beszámoló csak a projekt helyszíne rögzítését követően értelmezhető, az elsőfokú bíróság ezt a kérdést „leegyszerűsítette” a koncessziós szerződés hatályba lépését követően a koncesszió időtartama megkezdéséig terjedő időszakra. Az I. r. alperesnek 2011. január 1-ig kellett bejelentenie a játékkaszinó végső helyszínét, amíg ez nem történt meg, addig nincs beszámolási kötelezettsége sem. Az I. r. alperes 2011. január 1-je után haladéktalanul eleget tett a koncessziós szerződés 14.3. pontjában írt beszámolási kötelezettségének. Az I. r. alperes ügyleti akarát az elsőfokú bíróság ebben a körben nem vizsgálta, nem hallgatta meg az I. r. alperes volt ügyvezetőjét, noha hivatalból megidézhető lett volna. A projekt az előkészítő fázisának is csak az elején járt, a beszámolási kötelezettség valódi értelmet a projekt érdemi megvalósulása idejére kaphatott volna, „negatív beszámolási” kötelezettsége sem volt I. r. alperesnek. Az elsőfokú bíróság a koncessziós szerződés 14.3. pontját kiterjesztően, tévesen értelmezte. A felperes tanúsított felróható magatartást, 2009. novemberében megtámadta a koncessziós szerződésben írt, nyertes pályázatban helyszínként megjelölt ingatlanokra vonatkozó csereszerződést, így rosszhiszemű volt ezt követően a tájékoztatás megkövetelése. A felperes idézte elő a kialakult helyzetet, a régi Ptk. 4.§ (4) bekezdése, illetve (5) bekezdése szerinti rosszhiszemű magatartást, joggal való visszaélést valósított meg. A 2010. évi kormányváltást követően a felperes nem vitatottan ellenségesen állt a projekthez, ha a koncessziós szerződés 14.3. pontja szerinti kötelezettség fennállt volna, az is teljesítettnek tekintendő, az I. r. alperes rendszeresen küldött a felperesnek írásbeli beszámolókat, egyeztettek a projekt állásáról. A 2010. március 5-i, dr. **O. P.** által írt levél is megerősítette a beszámolási kötelezettség teljesítését. 2010. júliusában az I. r. alperes tulajdonosa ismertette a projekt állását és megkísérelte a kapcsolatfelvételt dr. **M. Gy.**-gyel, aki ez elől elzárkózott. A projekt helyzete a felperes előtt nyilvánvaló volt beszámolási kötelezettség teljesítése nélkül is, egyenesen köztudomású volt. Felperes a koncessziós szerződéshez a tájékoztatással kapcsolatosan semmilyen mintát nem csatolt, a felek nem formális beszámolást vártak el. Az I. r. alperes 2010. január 25-i levele beszámolónak minősül, a 2010. március 5-i levelet sem értékelte megfelelően az elsőfokú bíróság, ez a levél joggal kelthette azt a látszatot, hogy az I. r. alperes az időarányos kötelezettségeit teljesítette. Az alperesi befektetői kör által küldött levelek szintén a koncessziós szerződés szerinti beszámolóknak minősülnek, így **F. H. L.** 2010. július 25-i levele is.

A késedelmi kötbér mérséklése indokolt volt, az ezzel kapcsolatos, elsőfokú bíróság által kifejtett álláspont helytálló, azonban indokolt a kötbérösszeg további jelentős mérséklése. A projekt megvalósítása nem volt az I. r. alperes kötelezettsége, a projekt állásáról egyébként a felperes is tájékozódott. A jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű összege állapítható meg késedelmi kamatként. Az alperes által indítványozott bizonyítás mellőzése megalapozatlanná teszi a részítéletet. Nincs egyetértés a felek közt a koncessziós szerződés szövege értelmezésében, így indokolt lett volna **A. Cs.**, továbbá **J. B.** és **G. G.** tanúk meghallgatása a késedelmi kötbér kérdéskörében is. Eljárásjogilag az elsőfokú bíróság indokolásának visszatérő érve, hogy nem sérültek az alperesek jogai, illetve ügydöntő határozat nem született és bizonyítási eljárást sem foganatosított a bíróság, ugyanakkor a II. r. alperes több tárgyalási határra nem lett megidézve, hirdetményi kézbesítését alaptörvény-ellenes jogszabálmódosítás után, jogalap nélkül rendelte el

az elsőfokú bíróság. Az I. r. alperes tekintetében kézbesítési vélelem beálltát állapította meg jogszerűtlenül, ugyanakkor törvénytörő módon korlátozta az I. r. alperes képviseletében eljáró európai közösségi jogász eljárási jogait. Az eljárási kifogások figyelmen kívül hagyásán túlmenően a részítélet nincs megfelelően indokolva sem.

Az I. r. alperes a másodfokú eljárás során előterjesztett előkészítő iratában - fellebbezését fenntartva - előadta, a felperesi fellebbezés alaptalan, a késedelmi kötbér körében előadottak is alaptalanok, abból a téves kiindulásból fakadnak, hogy az I. r. alperesnek beszámolási kötelezettsége időszakos teljesítése egy egymástól független, időről-időre beálló kötelezettsége volt. Ez a kiindulás téves, a beszámolási kötelezettség a szerződés alapján egységes volt, minden beszámoló egy egységesen teljesített kötelezettség része volt, az előző beszámoló óta eltelt időről kellett beszámolni. A késedelmet az új beszámolási időszakban előterjesztett beszámoló megszünteti, ha azonban az nem elfogadható, a késedelem fennmarad. Többszörösen nem lehet késedelembe esni. A kötbérfizetési kötelezettség és a késedelem két különálló kérdés. A koncessziós szerződés nem rögzítette a kötbér esedékességét, így az csak a jogosult felszólításával áll be, azaz a késedelem akkor áll fenn, ha a kötelezett a jogosult felszólítására nem teljesít. Az I. r. alperes felperesi felszólítás kézhezvételéig nem is volt tudatában annak, hogy beszámolási kötelezettségét nem vagy nem megfelelően teljesítette, így ebben a körben a Fővárosi Törvényszék megállapításai helytállóak. Alaptalan a felperesi fellebbezés a II. r. alperes kezesi felelősségének beállta kapcsán is. A Fővárosi Törvényszék helyesen értelmezte a „nem vitatott” kifejezést, és helytállóan utalt arra is, a felperesi felszólítások nem feleltek meg a kezesi szerződésben felállított kritériumrendszernek. A II. r. alperes kezesi felelőssége nem állt be. A tényállás módosításával kapcsolatos, és az indoklásra vonatkozó felperesi fellebbezés is megalapozatlan.

A II. r. alperes csatlakozó fellebbezésében lényegileg az I. r. alperessel azonos módon kérte az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését, illetve annak megváltoztatását, előadva, az alperesek tanúk által megjelölt meghallgatása nélkül a szükséges bizonyítás nem folyt le, az I. r. alperes teljesítette beszámolási kötelezettségét, alperesi levelezés erre vonatkozóan kellő bizonyítékkal szolgált. Eljárásjogilag utalt arra, alperesek nem egységes pertársak.

Elsődlegesen a Pp. 252.§ (2) bekezdése, másodlagosan a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján kérte az elsőfokú részítélet hatályon kívül helyezését, harmadlagosan a részítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, negyedlegesen pedig a késedelmi kötbér mérséklését a 2010. január 16. és 25., illetve 2010. július 16. és 25. közötti időszakra 20 napra korlátozni és tovább mérsékelni, azzal, hogy a késedelmi kamat a jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékében kerüljön meghatározásra. Előadta, az I. r. alperes fellebbezésében foglaltakkal egyetért, a felperes rosszhiszeműen, saját felróható magatartására hivatkozik előnyök szerzése végett. A felperes gátolta az I. r. alperest abban, hogy beszámolási kötelezettségét teljesíteni tudja. A tanúk igazolták, hogy a felperes hiteles tudomással bírt a projekt állásáról. Utalt dr. **O. P.** tanúvallomására. Felperes a csereszerződés megtámadásával teremtett ilyen helyzetet, az alperesi befektetői csoport teljesítését nem kívánta, nem volt miről beszámolni. Mindezeket az elsőfokú bíróság nem értékelte kellően, a II. r. alperes által felajánlott bizonyítást nem folytatta le. A 2010. tavaszát követő kormányváltás után a felperestől megfelelő értesítés sem történt az alperesi befektetői csoport felé. Az I. r. alperes a beszámolási kötelezettségét teljesítette, így a 2010. január 25-i levéllel is. A II. r. alperessel szembeni késedelmi kötbérigény elutasítása helytálló volt, a felperes a II. r. alperes, mint kezes által meghatározott feltételrendszert elfogadta. Megfelelő fizetési felszólítás sem történt. Utalt a kezesség időbeli korlátozott voltára is. Egyetértett az I. r. alperessel az eljárás szabálytalanságát illetően előterjesztettekkel, jogszabálytörő volt a II. r. alperes hirdetményi idézése.

A Fővárosi Ítélet tábla a 2015. február 19-én kelt 14.Gf..../2014/7/I. számú részítéletével az elsőfokú

bíróság részítéletét részben megváltoztatta, az I. r. alperest terhelő marasztalás összegét 88.179.000 forintról 131.651 forintra felemelte azzal, hogy ezen összegből 93.613.000 forint után 2010. november 10. napjától, 38.038.000 forint után 2011. január 13-tól köteles az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Kötelezte továbbá a II. r. alperest, hogy az I. r. alperessel egyetemlegesen fizesse meg a fenti tőkeösszeget a felperesnek. Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., II. r. alpereseknek személyenként 2 millió forint + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat, kötelezte alpereseket, hogy a felperes teljes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetékből egyetemlegesen fizessenek meg 75.000 forintot az állam javára, az adóhatóság külön felhívására. Megállapította, hogy 2.425.000 forint fellebbezési eljárási illetéket az állam visel.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Gfv.VII...../2015/3. számú végzésével a II. r. alperes végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelmét elutasította, majd a 2015. július 7-én kelt Gfv.VII...../2015/16. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla részítéletét hatályon kívül helyezte és a Fővárosi Ítéltáblát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a felperesnek 1.270.000 forint, az I. r. alperesnek 635.000 forint, a II. r. alperesnek 4.770.000 forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A másodfokú eljárás során a felperes eljárás elhúzódása miatt előterjesztett kifogását a Kúria a 2016. március 31-én kelt Pkif.V./2016/2. számú végzésével elutasította.

A II. r. alperes a másodfokú eljárásban előterjesztett előkészítő iratában - fenntartva korábbi előadását - ismételten utalt arra, a felperes eljárása nem felelt meg a kezesi szerződésben foglalt feltételrendszernek, kezesi felelőssége nem állhatott be. A kezességvállalás értelmezését illetően az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott. A helyes értelmezés alátámasztására nyelvészeti szakvéleményt nyújtott be. Előadta, megfelelő fizetési felszólítást sem kapott, erre nézve részletezte a 2010. október 29-ei, 2011. január 7-i, január 10-i és 2011. március 7-i felszólításokat, állítva, a kezesi felelősség alól mentesült.

Az I. r. alperes 2016. szeptember 12-i észrevételében - fenntartva korábbi fellebbezésében foglaltakat - előadta, a koncessziós szerződés szerinti beszámolási kötelezettségének eleget tett, formai kényszer hiányában a felperesnek küldött iratai írásos beszámolónak minősülnek. Utalt **H. E.**, illetve dr. **O. P.** tanúvallomására, valamint a 2010. január 25-i levélre. Amennyiben mégsem teljesítette beszámolási kötelezettségét, úgy az a felperes rosszhiszemű magatartása miatt maradt el, felperes gátolta az I. r. alperest a terjedelmesebb formában történő teljesítésben. 2010. júliusa után a felperes zárkózott el az I. r. alperes tulajdonosi körével való találkozástól, megkeresésekre, levelekre nem válaszolt, így azt jelezte, nincs szüksége további tájékoztatásra, beszámolásra. Ellentmondásos az elsőfokú részítélet, a bíróság érdemi indokolás nélkül állapította meg, hogy levelei nem tekinthetők a szerződés szerinti beszámoló teljesítésének, érdemi megállapításokat nem tett arra nézve, hogy az alperes levelei miért nem tekinthetők beszámolónak, noha a koncessziós szerződés semmilyen útmutatót nem tartalmazott a beszámoló formájára, tartalmára, hosszára. **H. E.** tanúvallomását nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, helyette az ellentmondásos, dr. **O. P.**-féle tanúvallomást vette alapul. Nem adott magyarázatot az elsőfokú bíróság a 2010. január 25-i alperesi levél, illetve felperesi elfogadás értékeléséről. Ugyanazon időszak kapcsán még akkor sem lehet többszörös kötbérigényt követelni, ha alperesek el is mulasztották volna beszámolási kötelezettségüket, az ugyanis egységes volt, évente kétszer kellett teljesíteni. Amennyiben az adott beszámolási időszak végével a beszámolás a következő esedékes beszámoló benyújtásáig nem történik meg, a késedelem beáll, ám az új időszak kezdetével le is zárul és az új időszak tekintetében folytatódik. A kötbérfizetésre vonatkozó teljesítés módját, idejét a szerződés nem határozta meg, az

I. r. alperes csak akkor esett késedelembe, amikor a jogosult felszólítására nem teljesített, az első szabályszerű felszólítástól számítható a fizetési késedelem. Indokolt volt a kötbér mérséklése is, sőt annak további mérséklésére lenne szükség. A szerződésszegés csekély volt, a beszámolási kötelezettség állítólagos elmulasztása a felperesnek hátrányt nem okozott, a projekt állásával tisztában volt, azzal kapcsolatban döntéseket tudott hozni, például a „kiemelt státusz” visszavonása, illetve a felmondás kapcsán. Az I. r. alperes joggal lehetett abban a hiszemben, hogy beszámolási kötelezettségét teljesítette, mivel hiányosságot ezzel kapcsolatban a felperes nem jelzett. A projekt elmaradásával esetleges károk nem moshatók össze a beszámolási kötelezettség állítólagos nemteljesítése kapcsán felmerülhető károkkal.

A felperes és az I. r. alperes által benyújtott fellebbezés, a II. r. alperes csatlakozó fellebbezése az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a Kúria 2015. július 7-én kelt Gfv.VII...../2015/15. számú végzésében írtaknak megfelelően az ott írt iránymutatás szerint idézve a peres feleket, tartott fellebbezési tárgyalást és vizsgálta a Fővárosi Törvényszék 31.G...../2013/118. számú - 120. sorszámu végzésével kijavított - részítéletét, a fellebbezések, illetve a csatlakozó fellebbezés megalapozottságát és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság részítéletének sem a Pp. 252.§ (2), sem a 252.§ (3) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezése, sem a Pp. 253.§ (2) bekezdés szerinti megváltoztatása nem indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla a tényállást az alábbi kiemelésekkel egészíti ki:

Az I. r. alperes 2009. december 11-én alapította meg az Kft.-t **Kft. címe** székhellyel.

A koncessziós szerződés 11.1. pontja szerint „A koncesszióba vevő vállalja, hogy minden ésszerűen elvárható lépést megtesz annak érdekében, hogy a játékkaszinót a nyertes pályázatban leírt, úgynevezett Projekt keretében valósítja meg, mely Projekt többek között szálloda, apartmanhotel, koncertterem, konferenciaközpont, aquapark, akvárium, golfpálya, korcsolyapálya, vidámpark, gyógyfürdő fejlesztését foglalja magába”.

A 12.1. pont szerint „A koncesszióba vevő köteles a jelen szerződésből eredő bármely fizetési kötelezettségének biztosítékeként 2010. január 1-től a koncesszió teljes időtartamára megszakítás nélkül bankgaranciáról, óvadékról vagy készfizető kezességvállalásról gondoskodni.”

A 12.4. pont szerint „Készfizető kezességről a koncesszióba vevő a koncesszióba adó által elfogadott reputációval rendelkező társaság vagy természetes személy útján gondoskodhat.”

A 12.5.5 pont szerint „Amennyiben a koncesszióba vevő határidőben nem teljesíti jelen szerződés 14.3. pontjában meghatározott beszámolási kötelezettségét, köteles a késedelem minden napjára 2,47 millió forint késedelmi kötbért fizetni.”

A 14.3. pont értelmében „A koncesszióba vevő jelen szerződés hatályba lépését követően a koncesszió időtartamának megkezdéséig köteles félévente, január 15-éig és július 15-éig írásban beszámolni, a koncesszióba adónak a Projekt megvalósításának állásáról, az előző időszak előrelépéseiről.”

A 15.2.1.22. pont szerint - egyebek mellett - „A koncesszióba adó azonnali hatállyal jogosult a szerződést felmondani, ha a koncesszióba vevő nem gondoskodik a szerződésből eredő, a koncesszióba vevőt terhelő fizetési kötelezettségeket biztosító megfelelő bankgaranciáról, óvadékról vagy készfizető kezesség biztosításáról a szerződésben foglaltak szerint.

Dr. M. Gy. miniszter a 2011. január 10-én kelt/2/2011. számú, I. r. alperes ügyvezetőjéhez címzett levelében a koncessziós szerződést - annak 15.2.1.1., illetve 15.2.1.22. pontokra, mint önálló

felmondási okokra alapítottn a 15.2.1. pontban foglaltak szerint felmondta, rögzítve - egyebek mellett - hogy a koncesszióba vevő által 2009. november 12-én kelt **R. S. L.** úr által vállalt kezesi nyilatkozat nem felel meg a koncessziós szerződés 12.1. pontjában rögzítetteknek, mivel nem a koncesszió teljes időtartamára szól és nem a koncesszióba vevő koncessziós szerződésből eredő bármely fizetési kötelezettségének biztosítékát célzó kötelezettségvállalást tartalmaz.

A 2010. december 14-én kelt **P. D. B.** I. r. alperes ügyvezetője által dr. **M. Gy.** miniszterhez küldött levele - egyebek mellett - (5. bekezdésében) kifejezetten tartalmazza, hogy „Az I. rendű alperesnek a koncessziós szerződés 14.3. pontja alapján nincsen beszámolási kötelezettsége....., ez a beszámolási kötelezettség 2011. január 1. napjától terheli a Koncesszióba Vevőt és kizárólag akkor, ha-t jelöli meg a játékkaszinó megvalósításának helyszínéül. Ezzel együtt az I. rendű alperes egyértelműen megtett minden szükséges intézkedést, hogy tájékoztassa Önt, a korábbi ...minisztert, valamint a Minisztériumot a Projektet érintő releváns tényekről, körülményekről és a koncessziós szerződés 14.3. pontja szerinti beszámolók szükségtelenségéről”.

Az I. r. alperes dr. **M. Gy.** Miniszterhez 2011. január 11-i kelettel küldte meg a beszámolóját a 2009. október 9-én aláírt koncessziós szerződés 14.3. pontja alapján, kifejezetten a koncessziós szerződés 14.3. pontjára hivatkozva. Közölte, hogy a koncessziós szerződésben írt kaszinó helyszíne bejelentésre került, a kaszinó-n kerül megvalósításra. A Projekt beruházó csoportja, amely nemzetközileg elismert és amely az elmúlt 3,5 évben a projekt kivitelezésén dolgozott, továbbra is elkötelezett a beruházás mellett és várja a kivitelezés mielőbbi megkezdését. A többségi részvényes a Ltd. is olyan tájékoztatást adott, hogy a beruházáshoz szükséges források továbbra is elérhetők.

Az I. r. alperes 2011. március 30-án a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál kérte a vele 2011. január 12-én közölt azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítását, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 36.G...../2011/2. számú végzésével a per Fővárosi Bírósághoz áttételéről rendelkezett.

A végzés ellen az I. r. alperes fellebbezett.

Dr. **O. P.** miniszter 2010. március 5- **P. D. B.** ügyvezető részére küldött levele a következőket tartalmazta: „Köszönettel megkaptam a 2010. január 25-i levelét, melyben a koncessziós társaság Kft. egymilliárd forintos törzstőkével közigazgatási területén belül lévő székhellyel történő megalapításáról és a koncessziós szerződésből eredő bármely fizetési kötelezettséget biztosító készfizető kezesség nyújtásáról ismételten tájékoztattott. Ezen szerződéses kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban kifogás továbbra sem merült fel.”

A Központi Nyomozó Főügyészség/2009. számon indított nyomozást különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt. A bűnügyben igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői véleményt szerzett be a **M. N. V.** Zrt. és **J. B.** között 2008. július 30-án kelt csereszerződéssel kapcsolatosan. A tájékoztatás 2009. október 1. napján kelt a Központi Főügyészség részéről a ...minisztérium, dr. **O. P.** miniszter felé, csatolva a bűnügyben beszerzett igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény másolatát. A **J. B.** felperesnek a Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen telekalakítás ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perében, mely perbe a **M. N. V.** Zrt. által képviselt felperes és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet is beavatkozott, a Bíróság a 8.K...../2010/14. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság eljárását illetően a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

A II. r. alperes 2011. augusztus 26-án érkezett angol nyelvű iratában nyilatkozott a keresetre, az elsőfokú bíróság a 2011. augusztus 30-án tartott tárgyaláson 19.G...../2011/10. számú jegyzőkönyvében rögzítette, hogy nem jelent meg a tárgyaláson a II. r. alperes, idézésének szabályszerűsége tértivevény hiányában nem állapítható meg, ugyanakkor írásbeli védekezést terjesztett elő angol nyelven, így valószínűsíthető, hogy a keresetlevelet és az idézést megkapta. A tárgyalás 2010. január 10. napjára elhalasztásra került, a tárgyaláson az I. r. alperesért dr. Sántha Ágnes ügyvéd és dr. Pozsgai Nóra ügyvéd volt jelen. A tárgyalásra felperesi bejelentés alapján az elsőfokú bíróság I. r. alperest az szám alatti címről idézte. 2011. június 23-ai kelettel becsatolásra került dr. **L. B. L.** ügyvezető (I.rendű alperes,) által a dr. Kiss Daisy és Társa Ügyvédi Irodának adott meghatalmazást. Dr. Sántha Ágnes és dr. Pozsgai Nóra is a dr. Kiss Daisy és Társa Ügyvédi Iroda tagjai.

A felperes jogi képviselője 2011. október 4-én kelt előkészítő iratában **H. E.**, dr. **Sz. B.**, **Á. Cs.** volt ... alkalmazottak és dr. **O. P.** voltminiszter tanúkénti meghallgatását indítványozta a szerződés tartalmára, pályázati kiírás és a készfizető kezesi nyilatkozat tartalmára, valamint a szerződéskötés körülményeire.

Az I. r. alperes képviselőjében dr. Sántha Ágnes ügyvéd 2011. október 21-én kelt és november 3-án érkezett nyilatkozatával dr. **M. Gy.**, **B. G.**, dr. **G. Á.**, **K-né E. É.**, **G. G.** és **J. B.** meghallgatását kérte, dr. **M. Gy.**-gyel kapcsolatban megjelölve, meghallgatását azért kéri, nyilatkozzon, miért nem tarthatja elfogadhatónak a II. r. alperes kezességét, milyen okok, tények vezettek a koncessziós szerződés felmondására.

A 27. sorszám alatt a 11. számú végzés ellen benyújtott eljárási kifogásnak az elsőfokú bíróság 28. sorszámú végzésével helyt adott és a II. r. alperes részére korábban kiadott felhívását mellőzte, a 11-es számú végzését megváltoztatva. A projektire vonatkozóanF/4 alatt becsatolt dokumentum 11. oldala szerint az eredetii helyszín alternatívája a északi partja, itt a felperes tulajdonában áll a mintegy 60-70 hektár nagyságú hasznosítatlan terület. 30-I. sorszámú idéző végzéssel **H. E.**, dr. **Sz. B.**, **Á. Cs.** és dr. **O. P.** a 2012. január 10. napjára kitűzött tárgyalásra 13:30, 14:00, 14:30 és 15:00 órára megidézésre került.

31. sorszám alatt érkezett a II. r. alperes „ellenkeresetet” is tartalmazó előkészítő irata.

H. E. tanú kihallgatására 2012. január 10-én került sor. Előadta, 1995. év óta állt a ... alkalmazásában 2010. június 26-ig, akkor a Minisztériumban volt osztályvezető. Részt vett a pályázati kiírás kidolgozásában, a szövegszerű javaslat elkészítésében. A pályázati anyagot nem ismerte, a pályázat elfogadásában nem vett részt. A koncessziós szerződés feltételei kidolgozásában is részt vett **Á. Cs.**-val és dr. **Sz. B.**-vel, a másik oldalt talán **B. K.** képviselte. Előadása szerint alapvető feltételekben nem lehetett eltérni a pályázati kiírástól a koncessziós szerződésben, a szerződés szövegéről aminiszter döntött. A végleges szerződésbe nem az került, hogyn legyen a kaszinó, hanem az, hogy a melléklet szerinti 133 település bármelyikén lehet. A kezesi nyilatkozatot látta, de tartalmára nem emlékezett. A koncessziós tevékenység, illetve a székhely kapcsán akkoriban probléma nem merült fel. Ekkor hallgatták meg először dr. **O. P.**t is. Előadta, volt aminisztériumnak lehetősége, hogy további feltételeket fogalmazzon meg, ilyen plusz feltétel volt, hogy 2011. január 1-ig igazolnia kellett a pályázónak az ingatlan jogszerű birtokát. A pályázatról való döntés volt a jogköre, végül úgy döntött, hogy a két verzióból az eredményessé nyilvánítást fogadja el, de úgy, hogy a lehető legszigorúbb feltételeket támasszák az ingatlan

birtoklásával kapcsolatban. A 2011. január 1-jei határidőnél későbbi időpontot nem támogatta. Előadta, elvárás volt, hogy 2011. január 1-jén az ingatlan ugyanazon a településen legyen ahol a koncessziós társaság székhelye van, az I. r. alperes szerződés értelmezésével kapcsolatos problémáiról nem volt tudomása. Ha nemn, hanem másutt valósul meg a beruházás, a beszámolási kötelezettség akkor is terhelte a beruházót. Nem kizárólag kaszinót volt köteles létrehozni a pályázó, hanem egy szélesebb turisztikai beruházást. A beszámolási kötelezettség a teljes projekttel kapcsolatban terhelte, melyet alperesnek külön felszólítás nélkül is be kellett nyújtania. 2010. január 15-én volt esedékes az első ilyen beszámoló, de hogy erre sor került-e, nem tudja. Nem volt olyan szerződéskötési szándék, hogy mentesítené a beszámolás alól a beruházót, ha a projekt állásáról az állam máshonnan, például a sajtóból értesül. A kezességvállaló nyilatkozatot korábban nem látta, arról a kollégák tájékoztatása alapján szerzett tudomást. Nem ismerte az **Á. Cs.** által küldött 2009. szeptember 2-i e-mailt sem. A koncessziós szerződés is meghagyta annak lehetőséget, hogy más helyszínen valósuljon meg a projekt, egyezség azonban már nem jött létre. A számvevőszék jelentését követően utasítást adott 2009. novemberében a perindításra, a koncessziós szerződés aláírásakor még nem volt nyilvánvaló, hogy perindításra sor kerül. A telekcsera jogszerűsége vizsgálatára már 2009. júniusában sor került, majd később is, és ennek lett eredménye a perindítás. A beszámolási kötelezettség célja az volt, hogy az állam erről az elég fontos beruházás alakulásáról tájékoztatást kapjon, formai előírások nem voltak, tartalmi elemektől függ, mikor tekinthető egy adott levél a szerződésnek megfelelő beszámolónak. A kötbérmérték meghatározásakor az volt a fő szempont, hogy a beruházót motiválják arra, hogy akár csak egy napos csúszást is elkerüljön. A helyszín kevésbé volt fontos az állam számára, inkább az adóbevételek, a munkahelyteremtés és az ehhez kapcsolódó járulékos gazdasági hatások, a helyszín tekintetében az volt a megkötés, hogy az ingatlanok aggálymentesen megszerezhetőek legyenek.

A január 10-i tárgyaláson az eljáró bíró dr. **Sz. B-t** és **Á. Cs-t** elbocsátotta a tárgyalási szünetben azzal, hogy már nem kerül sor a kihallgatásukra. A 2012. április 19-ére kitűzött tárgyaláson 57. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy a II. r. alperes idézése szabályszerűsége nem állapítható meg. Tájékoztatta a feleket, hogy a tárgyalás érdemben nem tartható meg. A felperes ekkor csatolta a 2012. évi 32. törvénycikket.

Az I. r. alperes 2012. június 18-án 67. sorszám alatt nyújtott be kifogást, indokolatlannak tartva a hirdetményi kézbesítés elrendelését. Utalva arra, nem felel meg a valóságnak a végzés azon hivatkozása, mely szerint a fél új kézbesítési megbízottat nem jelölt meg. 60/A/1 alatt az I. r. alperes ismét eljárási kifogást nyújtott be, utalva arra, érdemi tárgyalás hiányában nem került sor a Pp. 144.§-a szerinti iratismertetésre, ennek ellenére az elsőfokú bíróság érdemi tartalmú nyilatkozatra adott módot a felperesnek. Így a felperes előterjeszthette a Pp. 380/C.§-ra alapított beadványát. A Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda, dr. **K.P.** eljáró ügyvéd faxon 2012. június 22-i kelettel kérte a június 25-i tárgyalás elhalasztását hivatkozva a II. r. alperes idézésének szabálytalanságára. A beadványt a Kiss-Tamás és Mestyán Ügyvédi Iroda, dr. Mestyán Szabolcs ügyvéd nyújtotta be, mint a Köves és Társai Ügyvédi Iroda általános helyettesítésében eljáró. A 2012. június 25-ei tárgyaláson az I. r. alperesért dr. Sántha Ágnes ügyvéd, a II. r. alperesért dr. **K.P.** és dr. Mestyán Szabolcs ügyvédek, illetve dr. Kussinszky Péter ügyvéd, korábban kirendelt ügygondnok vett részt. Az eljáró bíró megkezdte az iratok ismertetését, de a II. r. alperes kifogásolta a tárgyalás megtartását. Dr. **Sz. B.** tanú megjelent, de az eljáró bíró tájékoztatta, hogy meghallgatására nem kerül sor. A felek jelenlévő képviselői ezután részletes előadást tettek.

A részítélet hozatalára vonatkozó felperesi kérelmet az elsőfokú bíróság elutasította, majd 2012. augusztus 22. napjára tűzött ki új tárgyalást. A tárgyaláson becsatolásra került 72/A/1 alatt a II. r. alperes által adott meghatalmazás, illetve a korábbi, faxon küldött irat. A II. r. alperes 83. sorszámú

beadványában viszontkeresetet terjesztett elő, melyet az elsőfokú bíróság 2012. augusztus 22-én kelt 31.G...../2011/86-I. számú végzésével elutasított. A mérsékelt eljárási illeték összegét 150.000 forintban állapította meg, azzal, hogy a II. r. alperes által lerótt 1.350.000 forint illeték visszatérítésére a II. r. alperes jogosult. A II. számú végzésével az elsőfokú bíróság a per megszüntetésére vonatkozó, a II. r. alperes által előterjesztett kérelmet elutasította, majd a -III. sorszámú végzéssel a per tárgyalását a Fővárosi Törvényszék előtt 22.G...../2012. szám alatt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig felfüggesztette. (A 22.G...../2012., új ügyszám alatt a Fővárosi Ítéltábla 17.Pkf...../2012/4. számú végzése nyomán indult új eljárás a felmondás jogellenessége megállapítása iránt.) A viszontkeresetet elutasító 31.G...../2011/86-I. sorszámú végzést a Fővárosi Ítéltábla a 2013. január 8-án kelt 14.Gf...../2012/2. számú végzésével helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróságnak a 2012. augusztus 22-én hozott 31.G...../2011/86-III. számú, a per tárgyalását felfüggesztő végzését a Fővárosi Ítéltábla a 2013. január 8-án kelt 14.Gpkf...../2012/2. számú végzésével megváltoztatta és a per tárgyalásának felfüggesztését mellőzte.

Az elsőfokú bíróság a 2013. február 15-i 31.G...../2013/3-I. számú végzésével rendelte el a 900.000 forint nemteljesítési kötbér és az 1.244.880.000 forint késedelmi kötbér iránti kereseti kérelmek elkülönítve történő tárgyalását. Tájékoztatta a feleket, hogy a 2013. március 25. napjára kitűzött határnapon a késedelmi kötbér tárgyában folytatja a per érdemi tárgyalását.

Az I. r. alperes korábbi jogi képviselője 2013. március 22. napján kelt és az elsőfokú bírósághoz 2013. március 25-én érkezett beadványában bejelentette, hogy a megbízási szerződése és meghatalmazása 2013. március 22. napján megszűnt. 2013. március 4-től az I. r. alperes központi ügyintézésének helye_Kérte a továbbiakban erre a címre kézbesíteni az I. r. alperesnek címzett iratokat.

Az elsőfokú bíróság a 2013. március 25-i tárgyalást elhalasztotta 2013. május 22-re, s a 2013. április 16-án kelt 31.G...../2013/13. számú végzésével tájékoztatta a feleket a kötelező jogi képviseletről, a Pp. 73/B.§, 73/C.§-airól és felhívta az I. r. alperest, hogy az időközben megszűnt jogi képviseletre tekintettel gondoskodjon jogi képviseletéről, meghatalmazásáról, amennyiben ez nem történik meg, nyilatkozatai hatálytalanok, szabályszerű idézés esetén a jogi képviselő hiánya a tárgyalás megtartását nem akadályozza. **J. B.** beavatkozási kérelemmel élt, melyet héber nyelven nyújtott be, az elsőfokú bíróság rendelkezett annak OFFI általi lefordíttatásáról, majd a II. r. alperes arra nézve külön fordítást csatolt be. A 24-II. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság a beavatkozás iránti kérelmet elutasította, 24-I. sorszámú végzésével az I. r. alperessel kapcsolatban a kézbesítés, illetve a jogi képviselet tárgyában tájékoztatást adott. A II. r. alperes a 2012. január 10-i tárgyalással kapcsolatban a II. r. alperes idézésének szabálytalanságára, a központi ügyintézésének helyének megváltozására hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a 2013. május 22-i tárgyaláson 26-I. sorszámú végzésével a késedelmi kötbér és a meghíúsulási kötbér tekintetében a tárgyalás elkülönítését megszüntette, illetve elrendelte a 2012. január 10-i tárgyalás megismétlését. A II. r. alperes a 2013. május 22-i tárgyalás megismétlését is kérte, utalva az I. r. alperes idézésének szabálytalanságára, csatolva **V-né V. A.** nyilatkozatát, aki meghatalmazással rendelkezik az I. r. alperes székhelyére az III. emeletre érkező küldemények átvételére. Nevezett nyilatkozott, hogy az ügyvezetés tájékoztatása alapján, mely szerint a központi ügyintézés helye áthelyezésre került ---be, megrendelte a postai küldemények megadott helyre történő külföldi utánküldését a Magyar Postától először 30, majd 60 napra 2013. március 27-től, de a posta tájékoztatta, hogy külföldi utánküldés nem lehetséges. Ugyanakkor, mivel visszavonásra nem került a meghatalmazása, továbbra is jogosult a hivatalos iratok átvételére, azonban a Fővárosi

Törvényszéktől 2013. márciusától irat nem érkezett. A II. r. alperes 30 sorszámú iratában a beavatkozási kérelemmel kapcsolatban eljárási kifogást nyújtott be, egyúttal kifogásolta a felperes rosszhiszemű pervitelét.

A 2013. július 10-i tárgyalás elhalasztásra került 2013. szeptember 9-re, ahol megjelent az I. r. alperes képviselője Agathi Nicolaou, aki görög nyelven szólalt meg a bíróság előtt és iratokat csatolt, így az általa eredetiben bemutatott együttműködési megállapodás fénymásolatát. A tárgyaláson az eljáró bíró szünetet rendelt el, majd tolmácsot igényelt, dr. **M. A.** a tárgyalásra megérkezett 12 órakor. Az eljáró bíró fogantatosította dr. **O. P.** ismételt tanúkénti meghallgatását, aki a 2012. január 10-i előadását fenntartva előadta, a 9.3. pont kapcsán az volt az elvárás, cél, hogy ha nem teljes körű tulajdonjogot tud igazolni az I. r. alperes, akkor is olyan jogosultságot igazoljon, mely a beruházót feljogosítja arra, hogy ott építkezést folytasson és a tevékenységet is itt folytassa. A beszámolási kötelezettség nemteljesítése esetén alkalmazható külön felhívás a szerződésben erre rögzített jogkövetkezmények. Az állam nem vesztette el a jogát arra nézve, hogy további biztosíték nyújtását követelje a kezességi nyilatkozat mellett, a koncessziós társaság szerződéses részkötelezettségét teljesítette, de ettől függetlenül a szerződés többi pontja érvényben maradt. Szándéka olyan kezesség megkövetelésére irányult, mely biztosítéknyújtást jelent abban az esetben is, ha vitatott a szerződő fél részéről a teljesítési kötelezettség, de bíróság a követelést megítéli. Cél volt olyan határidő biztosítása, mely teljesíthető, a kezességvállalás a kötbérkövetelésre is ki kell terjedjen.

A tárgyalás 2013. november 6. napjára elhalasztásra került. 37/A/1 alatt került csatolásra az Agathi Nicolaou részére ügyvédként adott meghatalmazás, melyet az I. r. alperes képviselője dr. **L. B. L.** ügyvezető adott 2013. augusztus 30-án, valamint a Magyar Ügyvédi Kamara igazolása Agathi Nicolaou részére, mely szerint európai közösségi jogásként eseti jellegű tevékenységre jogosult Magyarország területén egyéves időtartamra. Az igazolás 2013. szeptember 4-én kelt azzal, hogy amennyiben az eseti tevékenység az egyéves időtartamot meghaladja, úgy azt az Ütv. 89/J.§ (1) bekezdése alapján köteles bejelenteni. 37/A/2. alatt ez az igazolás, 37/A/3. alatt pedig az együttműködési megállapodás került becsatolásra Agathi Nicolaou és a dr. Csizmás József Ügyvédi Iroda között.

Az eljáró bíró a 2013. szeptember 9-i tárgyalás jegyzőkönyvét kiegészítette azzal, hogy Agathi Nicolaou kizárólag görög nyelven volt hajlandó megszólalni, és az eljáró bíró mind angol, mind magyar nyelven tájékoztatta, hogy az eljárás nyelve a magyar, ezért szíveskedjen ezt a nyelvet használni, ő azonban egyik nyelven sem reagált a bíróság felé, a nyelveket nem értette, vagy nem kívánta érteni. Az elsőfokú bíróság a 2013. szeptember 16-i 31.G...../2013/39-III. számú végzésével ezt rögzítve, tájékoztatta Agathi Nicolaout, illetve a feleket a vonatkozó jogszabályokról, illetve arról, hogy a másolatban csatolt együttműködési szerződés tartalmilag az előírásoknak ténylegesen megfelelő rendelkezéseket nem tartalmaz. A 39-IV. sorszámú végzésével a 37. számú jegyzőkönyv kiegészítéséről döntött az elsőfokú bíróság, 39-V. sorszámú végzésével pedig az I. r. alperest 500.000 forint pénzbírsággal sújtotta. A II. r. alperes 54. sorszám alatt terjesztette elő a 6-10-ig számú eljárási kifogását, kifogásolta a jegyzőkönyv hivatalbóli módosítását, a 39-III. végzést, az I. r. alperes részére történt közvetlen kézbesítést is kifogásolta a 43-I. sorszámú végzést, a jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelem elutasítását, továbbá alperesek részére a peres iratok megküldése elmaradását. További személyek tanúkénti meghallgatását kérte, közelebb meg nem határozott tényekről, illetve elhallgatott információkról. 2013. november 4. napján a II. r. alperes 11., 12., 13. és 14. eljárási kifogást terjesztett elő, részint az eljárás elhalasztásának elmulasztása miatt, a peres iratok megküldésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság egyoldalú eljárása tekintetében, a pervezetése tekintetében, az 52. sorszámú kézbesítése tekintetében (az elektronikus iratot a II. r. alperes nem tudta megnyitni).

Az elsőfokú bíróság 57. sorszámú végzésével a 39-IV. sorszámú végzéssel kapcsolatos eljárási kifogást elutasította, a 39-III. sorszámú végzéssel kapcsolatos, illetve az I. r. alperes részére történő közvetlen kézbesítés ellen benyújtott, továbbá a peres iratok alperesek részére történő megküldésének elmaradása miatti eljárási kifogást is. A 2014. március 3-i tárgyaláson az I. r. alperesért dr. Csizmás József Tamás helyettes ügyvédként jelent meg, 93/A/1. alatt csatolt helyettesítési meghatalmazással, illetve e tárgyban beadványt csatolt. A helyettesítési meghatalmazás csak a 2014. március 3-i tárgyalásra szólt.

A Fővárosi Ítélető tábla a 39-V. sorszámú végzést a 14.Gpkf...../2014/2. számú 2014. április 8-án kelt végzésével helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság 2014. április 30-án ismételten meghallgatta dr. **O. P.**t tanúként, aki előadta, már miniszterré válása után szerzett tudomást erről a perbeli pályázatról, ezt megelőzően nem foglalkozott ezzel. Utólag szerzett tudomást arról is, hogy az állam támogatja ezt a projektet, erről a korábbi időszakban kormányhatározat született. A miniszterség általa történt átvételekor átadás-átvételi eljárás volt, közte és **V. J.** között egy szóbeli tájékoztatás történt az átadás-átvétel kapcsán, erről a beruházásról ilyenre nem került sor, az átadás-átvétel szakmai szinten történt a munkatársak között, **Á. Cs.**-val dolgozott együtt e projekt kapcsán. Kritikus légkör vette körül a pályázatot, végül az a döntés született, hogy a pályázatot eredményesnek nyilvánították. A telekcsera ügy kapcsán felmerülő problémákat kezelhetőnek értékelte, további információkat igyekezett beszerezni és ezt követően hozta meg a döntést. Számos kritika megfogalmazódott a telekcsera ügylettel kapcsolatban, olyan információk kerültek a birtokába, mely szerint a bejegyzés hatályosságát vitatták bizonyos érintettek. Kérdésként fogalmazódott meg, hogy a birtoklás jogszerűsége megállapítható-e, de a problémákat kezelhetőnek ítélte. Egy vizsgálatot elindított a miniszterré válását követően és a 2009. július 1-jei jelentés is ennek a része, a tájékoztatás kiegészítését is kérte. A Pályázat elbírálásakor az az információja volt, hogy a telekcsera szerződés kapcsán a tulajdonjog bejegyzés megtámadás alá kerülhet, ezért a birtoklás kétséges lehet. Több anyag is rendelkezésre állt, kétségek merülhettek fel a telekcserével kapcsolatban, de 2009. júliusában még olyan információk voltak, hogy a telekcsera ügylet rendben van. Ezt követően azonban már több információval rendelkezett, aggályosabbnak tűnt a telekcsera ügylet. A befektetőkkel találkozott a koncessziós szerződés aláírása előtt, a telekcsera kapcsán felmerült súlyosabb aggályokról már őket tájékoztatta és javasolta a közös megegyezést, a telekcsera ügylet kapcsán az eredeti állapot helyreállítását. A koncessziós szerződés aláírásakor bírósági ítélet a telekcsera szerződés kapcsán még nem volt. A birtoklás tényét még a koncessziós szerződés aláírásakor nem vizsgálta, azonban az aggályok felmerülését a befektető felé jelezte. A koncessziós szerződés megengedő volt, nemcsak-n lehetett a beruházás, a telekcsera szerződés megtámadása párhuzamosan történt a koncessziós szerződés aláírásával. A minisztériumból való távozása kapcsán is volt átadás-átvételi eljárás, **M. Gy.**-gyel mintegy 20 perces beszélgetés történt és egy 5-10 oldalas összefoglaló került átadásra, de a kollégák többnapos átadás-átvételi eljárást végeztek, a projekt vállalásáról is történt tájékoztatás az átadás-átvételkor. A szándék nem az volt a szerződéskötéskor, hogy az alapítás helye pontosan melyik helyszín legyen, hanem az tevékenység helyével azonos legyen a székhely a folytatás időpontjában. **Á. Cs.** a kezes személyéről egyeztetett vele, a kezességi nyilatkozatot magát nem vizsgálta, nem nyilvánított konkrét véleményt a kezesi nyilatkozatról.

A 14.3. pont a projektre vonatkozott, annak része volt a kaszinón kívül egyéb beruházás is. A Ltd.-től származó levél nem a projekt állásáról szólt, hanem egy konkrét problémát jelzett, (2010. február 26.) **Á. Cs.**-hoz tartozott a projekt. A teljes projektnek a Minisztérium volt a gazdája, úgy nyilatkozott, hogy összecszerűségében is kiegészítésre szorul a kezességi nyilatkozat.

Az elsőfokú bíróság 2014. június 25. napján 115. sorszám alatt fogatosította **H. E.** tanú ismételt meghallgatását, aki fenntartva korábbi nyilatkozatait, előadta, október 9. a koncessziós szerződés aláírása időpontja előtt tudott arról, hogy a befektetők fel fogják adni-t, de találniuk kell egy megfelelő alternatív helyszínt. A tanú előadta, a 133 település bármelyikén lehetett teljesíteni a projektet, nem a helyszín volt a fontos. A beszámolási kötelezettség akkor is terhelte az I. r. alperest, ha más helyszínen történt a projekt megvalósítása. Beszámolót nem kaptak a ... Biddingtől. Az osztályok megnevezése időnként változott, **Á. Cs.** a közvetlen főnöke volt, munkaviszonya 2011. évben szűnt meg, abban az időszakban szabadságon volt, amikor aminiszter döntött a pályázatról, az anyagot ő nem látta. Külön bíráló bizottság volt, amelynek nem volt tagja. A szerződéskötés időpontjában támogató volt a kormányzati hozzáállás, azt követően nem annyira, érezhető volt hangulatváltozás. Büntetőfeljelentés is történt, különböző eljárások is indultak. A **V. J.** és **O. P.** közötti átadásnál nem volt jelen, az **O. P.** és **M. Gy.** közötti átadásról sem tudott konkrétan. A beszámolási kötelezettséget a szerződés nem részletezte, szabadon választott formában lehetett megtenni, akár egy levél keretei közt. A kezességvállalási nyilatkozat kapcsán valószínű a „megszakítás nélküli” szövegrésznek az volt a lényege, hogy folyamatos biztosíték legyen, a teljes időszakon keresztül. Indokolás nélküli felmondással szűnt meg munkaviszonya.

A 115-I. sorszámú végzésével a bíróság a per tárgyalását a késedelmi kötbér, illetve a meghírusulási kötbér tárgyában előterjesztett kereseti kérelmek vonatkozásában elkülönítette és a tárgyalást a késedelmi kötbér tárgyában folytatta. Határozathirdetésre a tárgyalást elhalasztotta 2014. július 9-re. A II. r. alperes 2014. július 8-án és 17-diknek nevezett eljárási kifogást nyújtott be, a 118. sorszámú részítélet 2014. július 9. napján kihirdetésre került, majd a részítélettel el nem bíralt 900 millió forint meghírusulási kötbér iránti kereseti kérelem tárgyalását az eljáró bíró a 118. számú részítélet jogerős elbírálásáig felfüggesztette.

A Fővárosi Ítéltábla a 2014. július 1-jén kelt 14.Gpkf...../2014/2. számú végzésével a 2013. május 16-án kelt 31.G...../2013/24-II. számú végzést helybenhagyta.

Összességében a részítélet - eljárási szabálysértés miatti - hatályon kívül helyezése nem indokolt.

Az elsőfokú bíróság a kifogásoknak részben helyt adott, részben azokat elutasította. Kellően indokolt végzéseivel, illetve a részítéletével a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett.

Kiemelendő, hogy a kisebb súlyú, az elsőfokú bíróság érdemi döntését egyébként nem befolyásoló eljárási hibák - halasztással, tárgyalás ismétlésével, további határidők biztosításával - orvoslásra kerültek.

A per anyagi jogi megítélése kapcsán az alábbiak emelhetők ki:

A jelen ügyre még alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 200.§ (1) bekezdése értelmében a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

A 207.§ (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A 246. § (1) bekezdése alapján a kötelezett meghatározott pénzösszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít (kötbér).

Kötbért csak írásban lehet érvényesen kikötni. Kötbér után kamat kikötése semmis.

A (2) bekezdés szerint a kötbért a jogosult akkor is követelheti, ha kára nem merült fel. Érvényesítheti a kötbért meghaladó kárát és a szerződésszegésből eredő egyéb jogait is.

A (3) bekezdés úgy rendelkezik, a nemteljesítés esetére kikötött kötbér érvényesítése a teljesítés követelését kizárja. A késedelem vagy a hibás teljesítés esetére kikötött kötbér megfizetése nem mentesít a teljesítés alól.

A 247.§ (1) bekezdése kimondja, a túlzott mértékű kötbér összegét a bíróság mérsékelheti.

Az elsőfokú bíróság a fenti jogszabályi rendelkezések, illetve a koncessziós szerződés 12.5.5., 14.3., 17.1., 17.2., 17.4. és 17.5. pontjai figyelembevételével helyesen állapította meg a felperesi kötbérkövetelés jogalapját az I. r. alperessel szemben. A beszámolási kötelezettséghez nem kapcsolódott szigorú formai követelmény, azonban csak az I. r. alperes teljesíthette, írásban a koncessziós szerződésben rögzített időpontokig. A 2010. január 25-i keltű, I. r. alperes által írt levéllel kapcsolatban helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, ezen - alperes cégjegyzésre jogosult képviselője által aláírt - írásbeli dokumentum utal az I. r. alperes általi teljesítéssel kapcsolatos körülményekre, azonban a levél célja nem a beszámolási kötelezettség teljesítése volt, nem tartalmazott erre utaló kifejezést sem, nem a koncessziós szerződés 13.4. pontjára vonatkozott, hanem arra, hogy a felperes igazolja vissza a koncessziós társaság megalapításával, illetve a készfizető kezességvállalási nyilatkozat benyújtásával kapcsolatos alperesi vállalást. A projektre utalást a levél nem tartalmaz. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, a projekt nem csakn, hanem bármely más, a koncessziós szerződés mellékletében felsorolt településen megvalósítható lett volna, a tájékoztatási kötelezettség helyszíntől függetlenül terhelte az I. r. alperest. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság egyebekben a helyszínnel kapcsolatos bizonytalanságra.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra is, a 2010. január 15-i levélre írt 2010. március 5-i válasz is csupán az I. r. alperes által kért teljesítéssel kapcsolatos visszaigazolást tartalmazott, de nem jelenti az I. r. alperes beszámolási kötelezettségének teljesítése elismerését, arra nem is utal.

Dr. **O. P.** tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra is, beszámolási kötelezettsége teljesítésére az I. r. alperest külön felszólítani nem kellett.

A kötbérkövetelés jogalapja helytálló megállapítása mellett az elsőfokú bíróság helyesen döntött a kötbér mérsékléséről is, a kötbérterhes napok számításával és a kötbér 10%-ra történő mérséklésével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett. Ebben a körben helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a projekthez kapcsolódó tájékoztatási, beszámolási kötelezettség elmaradása viszonylag csekélyebb súlyú szerződésszegést jelent, figyelemmel arra is, hogy az I. r. alperes a kaszinó létrehozására vállalt kötelezettséget, a projekttel kapcsolatban egyebekben ilyen kötelezettsége nem volt, csupán annyit vállalt, hogy minden tőle telhető intézkedést megtesz a projekt megvalósítása érdekében.

Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, a projekt állásáról a felperes más módon is tájékozódhatott, nyilvánvalóan tájékozódott is. A felperes álláspontja helytálló volt abban, hogy kár hiányában is keletkezhetsz kötbérkövetelés, azonban a kötbér mérséklését indokolja, hogy kifejezetten a beszámolási kötelezettség elmulasztása miatt, azzal közvetlen okozati összefüggésben nem érte a felperest tényleges kár, a projekt elmaradásával kapcsolatosan azzal összefüggésben esetlegesen

keletkező kár pedig a meghíúsulási kötbér megfizetése iránt folytatódó eljárásban vizsgálható.

A Fővárosi Ítéltábla - a kiemelt beruházási státusz visszavonásán túl - mellőzte a további ténymegállapításokat a ... Projekt kormányzati támogatottságának változását illetően, a médiában megjelenteknek a perbeli jogvita eldöntése szempontjából jogi relevanciája nem volt.

Kellően indokolta az elsőfokú bíróság az részítéletét, a további bizonyítást is helytállóan mellőzte, - a többször is - meghallgatott tanúk vallomását megfelelően értékelte. A késedelmi kötbérigény elbírálásához szükséges releváns adatok rendelkezésre álltak.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban a tekintetben is, hogy a beszámolási kötelezettsége az I. r. alperesnek folyamatos volt, a január 15-i, illetve július 15-i kötelezettség csupán a beszámoló gyakoriságát (félévente) határozta meg, de nem jelentett két önálló kötelezettséget. A kötbérfizetési kötelezettség mindvégig fennállt, a folyamatosan fennálló késedelem teljes idejére érvényesíthető a késedelmi kötbér a mulasztás fennállta alatt.

A felperes a 2010. január 15-ét követően 2011. január 7-ig jogosult érvényesíteni az igényét 357 napra. Külön a 2010. július 15-e utáni időszakra már nem számítható fel kötbér. Nyilvánvalóan a 2010. január 15-i beszámolási időpont az ezt megelőző időre, a 2010. július 15-ig megjelölt időpont pedig a 2010. január 15. és július 15. közötti időszakban történetekre vonatkozhat. A GK 17. számú állásfoglalásban, illetve az EBH2001.522 számú jogesetében írtakra figyelemmel a kötbér tekintetében az I. r. alperes marasztalása a vonatkozó bírói gyakorlatnak is megfelelt, az elsőfokú bíróság a kötbér mérséklésénél helytálló mérlegelést alkalmazott.

A régi Ptk. 298.§ b) pontja és 301/A.§-a alapján - az általa 120. sorszámú végzésben írt kijavítás szerint - az elsőfokú bíróság helytállóan marasztalta az I. r. alperest a felszólítások átvételéhez kapcsolódó késedelem időpontját figyelembe véve a késedelmi kamat megfizetésére.

Helytálló volt a kereseti kérelem elutasítása is a II. r. alperes vonatkozásában az alábbiakra tekintettel:

A régi Ptk. 272. § (1) bekezdése értelmében kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.

A (2) bekezdés szerint kezességet csak írásban lehet érvényesen vállalni.

A 273. § (1) bekezdése alapján a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

A (2) bekezdés szerint a kezes kötelezettsége nem válhat terheesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt; kiterjed azonban a kezesség elvállalása után esedékessé váló mellékszolgáltatásokra.

A 274. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, a kezes mindaddig megtagadhatja a teljesítést, amíg a követelés a kötelezettől és az olyan kezesektől, akik őt megelőzően, reá tekintet nélkül vállaltak kezességet, behajtható. Ez a szabály a kötelezett és a kezesek együttes perlését nem gátolja.

A (2) bekezdés kimondja, a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelést először a

kötelezettől hajtja be (készfizető kezesség), ha
a) a felek így állapodtak meg,
b) a kezességet kár megtérítéséért vállalták,
c) a kezességet bank vállalta.

A II. r. alperes kezességvállalási nyilatkozattal lényegileg a Ptk. 274.§ (2) bekezdés a) pontja szerint készfizető kezességet vállalt, ez a kezesség azonban korlátozott volt. A II. r. alperes kezességvállalási nyilatkozatában írt „nem vitatott” szövegrész nem értelmezhető akként, hogy a II. r. alperes minden, az I. r. alperes által a koncessziós szerződéssel kapcsolatban fennálló és általa meg nem fizetett tartozásra szólna, feltétel nélküli fizetési kötelezettségként. Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, ezen nyilatkozat tág teret enged annak, hogy a biztosítéki céllal ellentétben az I. r. alperes, mint egyenes adós a kezességvállalást akár alaptalan vitatással is kiüresítheti, ez a körülmény azonban nem indokolja a kezességvállalási nyilatkozat kiterjesztő értelmezését.

A Fővárosi Ítéltábla ebben a körben a egyetértett a II. r. alperes által csatolt, **K. L.** tudományos főmunkatárs által csatolt nyelvészeti szakvéleménnyel. Függetlenül egyébként a becsatolt szakvéleménytől, a 2009. november 12-i, a II. r. alperes által megtett nyilatkozat csak a nem vitatott (senki által kétségbe nem vont, nem kifogásolt) a társaság koncessziós szerződésében meghatározott és általa nem teljesített fizetési kötelezettségekre vonatkozóan érvényes. Nem lehet tehát a kezességvállalási nyilatkozatnak olyan kiterjesztő értelmezést tulajdonítani, hogy az minden, akár vitatott, akár nem vitatott, vagy bíróság által megítélt követelésre vonatkozhat. Ezt a problémát egyébként maga a felperes 2010. március 5-én még nem észlelte, csupán a koncessziós szerződés felmondásában rögzítette és közölte alperesekkel.

A kifejtettek folytán az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a II. r. alperessel szemben a keresetet.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság részítéletet hozott, rögzítve, hogy a teljes perköltség tekintetében a meghírusulási kötbérrel kapcsolatos kereset tárgyában hozott határozatában dönt. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla csupán megállapította a jelen másodfokú eljárással kapcsolatban a felek felmerült költségeit. Ebben a körben a felperes által illetékmentessége folytán le nem rótt 2.500.000 forint, az I. r. alperes által lerótt 2.500.000 forint fellebbezési illeték, illetve a II. r. alperes által lerótt 1.250.000 forint lerótt csatlakozó fellebbezési illeték mellett a felperesnek 2.000.000 forint + áfa, az I. r. alperesnek 1.000.000 forint, a II. r. alperesnek pedig 2.000.000 forint + áfa jogi képvisellel kapcsolatban felmerült munkadíjat állapított meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, mérsékelt összegben. A felmerült költségeket a Fővárosi Ítéltábla csupán megállapította, annak viselése, továbbá a Kúria által megállapított, felülvizsgálattal kapcsolatos költségek viselése tárgyában az elsőfokú bíróságnak kell az eljárást befejező határozatában döntenie.

Budapest, 2016. szeptember 14. napján

. Gál Judit s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

Dr. Rutkai Éva s. k.

előadó bíró

bíró